Orędownik Urzędowy
miasta Bydgoszczy

Wychodzi raz w tygodniu jako bezpłatny dodatek do „Dziennika Bydgoskiego"

Redakcja: Magistrat m. Bydgoszczy, Ratusz I p. pokój 15. Czynna codziennie od 8—3 popoł.
Administracja: Administracja Dziennika Bydgoskiego, ulica Poznańska nr 30

OGŁOSZENIA: Wiersz szerokości 66 mm. 20 groszy. Przy powtórzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Prenumerata: Miesięcznie 50 groszy. Kwartalnie 1.50 złotych.

Cena egzemplarza 20 groszy.

№ 28. | Bydgoszcz, piątek dnia 18 grudnia 1925 r. | Rok XXXXII.

Treść numeru:

330. Rozporządzenie policyjne.

U psa p. Hoffmanna w Łęgnowie, pow. bydgoski, stwierdził pow. lekarz weter. wściekliznę. Z powodu tego zarządzam na podstawie § 40 ust. o chorobach zaraźliwych u zwierząt z dnia 26. 6. 1909 i § 114 min. rozp. policyjno-weterynaryjnego z dnia 1. 5. 1912 co następuje:

§ 1. Celem zapobieżenia dalszemu szerzeniu się wścieklizny ustanawiam na obszar, powiatu miejskiego Bydgoszcz, położony po prawej (południowej) stronie rzeki Brdy, kontumację psów ograniczoną.

§ 2. Psy wszelkie należy 1) albo trzymać na uwięzi wzgl. zamykać, 2) albo je wodzić na smyczy; we wypadku ostatnim mogą być bez kagańca. O ile jednak pies będzie puszczony luzem, natenczas winien być zaopatrzony w mocny, trwały kaganiec, któryby uniewożliwił pokąsanie.

§ 3. Psy owczarskie, towarzyszące trzodzie, oraz psy podczas polowania wolno puszczać bez smyczy i bez kagańca. Poza tem jednak obowiązują przepisy § 2.

§ 4. Bez pozwolenia policyjnego nie wolno z powiatu psów wyprowadzać lub wywozić.

§ 5. Przepisy niniejsze nie odnoszą się do psów, używanych w służbie policyjnej.

§ 6. Psy biegające luzem bez kagańca (§ 2) będą przychwycone i mogą

być według uznania miejscowej władzy policyjnej natychmiast zabite.

§ 7. Powyższe rozporządzenie obowiązuje od dnia dzisiejszego do 25 grudnia rb. włącznie.

§ 8. Niezastosowanie się do powyższych przepisów ulega podług § 76 ust. z dnia 26. 6. 1909 w połączeniu z rozp. Rady Ministrów z dnia 21. 1. 1924 (D. U. R. P. Nr. 9) karze aresztu.

Bydgoszcz, dnia 10. 11. 25.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski, radca miejski.

Pl. VI. 4982/25.

331. **Obwieszczenie.**

Wszyscy właściciele lokali (restauracyj, hotelów itd.), posiadający aparaty kurkowe do wyszynku piwa, winni najpóźniej w przeciągu dni 14 zgłosić aparaty w swoich Komisarjatach do rejestracji, przedkładając równocześnie należące do aparatów książki rewizyjne.

Niezastosowanie się wzgl. przekroczenie terminu karane będzie po myśli § 14 rozp. polic. b. rej. bydg. z dnia 29. 3. 09 karą pieniężną do 30 zł. lub odpowiednim aresztem.

Bydgoszcz, dnia 16. 11. 25.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski, radca miejski.

Pl. VI. 5777/25.

Nr. 332.

Taryfa dla dorożek samochodowych w mieście Bydgoszczy.

Należytość za jazdę w obrębie granic administracyjnych miasta wynosi:

Taksa I. dzienna:

Od godz. 6-tej rano do godz 22-giej wiecz. do 300 m.	0,60 zł.
Każde dalsze 150 m.	0,10 „

Taksa II. nocna:

Od godz. 22-giej wiecz. do 6-tej rano do 200 m.	0,60 „
Każde dalsze 100 m.	0,10 „
Czekanie za każde 2 minuty	0,10 „

Powyższa dzienna i nocna taksa obowiązuje bez różnicy wielkości samochodu i ilości osób.

Bydgoszcz, dnia 17 listopada 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Dr. Śliwiński.

Nr. 333.

Obwieszczenie.

Wobec wygaśnięcia pryszczycy w Brzozie, pow. bydgoskiego, znosi się z dniem dzisiejszym wydane przez tut. Miejski Urząd Policyjny zarządzenia ochronne a mianowicie:

a) rozp. polic. Pl. VI 4893/25 z dnia 29. 9. 25 ogłoszone w „Oręd. Urzęd.“ Nr. 24 poz. 286,

b) ostrzeżenie, wydane pod tą samą datą i l. dz w „Oręd. Urzęd.“ Nr. 24 poz. 289.

c) rozp. polic. Pl. VI. 4939/25 z dnia 6. 10 25. ogłoszone w „Oręd.“ Nr. 24 poz. 285,

d) rozp. polic. Pl. VI. 5067/25 z dnia 8. 10. 25. ogłoszone w Orędowniku Nr. 25 poz. 300

Bydgoszcz, dnia 10 11. 25. r.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski, radca miejski.

Pl. VI. 5633/25.

Nr. 334.

Licytacja.

W czwartek, dnia 17. 12 br. przed południem o godz. 11-tej w gmachu policyjnym przy ul Grodzkiej 32, Pokój nr. 11. sprzedawać się będzie następujące przedmioty:

3 obrączki ślubne, 4 portfele, 5 torebek damskich, 1 torebkę do śniadania, 1 browning, 1 rewolwer, 1 klucz, 1 wytrych, 1 walizkę, 1 książkę kościelną, 1 laskę, 1 parę skarpetek, 1 parę rękawiczek trykotowych, 1 parę rękawiczek skórzanych, 4 metry skórzanych lejcy, 1 papierośnicę, 1 różaniec, 1 swetr damski, 1 piłkę nożną, 1 parasol, 1 broszka, 1 marynarkę, 1 okulary, 1 skrzynię

z narzędziami szewskiemi, 1 część naszyjnika z perełek.

Bydgoszcz, dnia 21 listopada 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski

Pl. IV. 2688, 2663, 2674, 2672, 2673, 2665, 2675, 2679, 2677, 2687, 2261, 2666, 2671, 2667, 2668, 2676, 2678, 2680, 2681, 2682, 2683, 2884, 2685, 2686, 2689, 2662, 2664, 2670, 2669/25.

Nr. 335.

Obwieszczenie.

Na prośbę zainteresowanych Urząd Policyjny niniejszem zezwala na przywóz wszelkich artykułów targowych na Stary Rynek w dni targowe w porze zimowej tj. do dnia 15/III. 1926 roku do godz. 9-tej z rana.

Bydgoszcz, dnia 26. 11. 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski.

336.

Obwieszczenie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 20. lipca 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 629 przedłuża się do dnia 31 grudnia 1925 r. prawo konwersji obligacyj nie premjowych pożyczek państwowych polskich z lat 1918—1920.

Wobec powyższego posiadacze:

1) asygnat, wypuszczonych na podstawie dekretu Rady Regencyjnej z dnia 30 października 1918 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 32),

2) obligacyj 5% długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 152),

3) obligacyj 5% krótkoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej (Dz. U. R. P. z r. 1920 Nr. 21 poz. 115) oraz świadectw tymczasowych na obligacje rzeczonych pożyczek, którzy pragną dokonać konwersji rzeczonych obligacyj, względnie świadectw tymczasowych na obligacje 5% państwowej pożyczki konwersyjnej na zasadach, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. 27 poz. 274), winni nadsyłać odnośne w tym przedmiocie deklaracje z dołączeniem obligacyj podanych pożyczek w terminie do dnia 31 grudnia 1925 r. do Urzędu Pożyczek Państwowych, Warszawa—Senatorska 29.

Obligacje zgłaszane do dodatkowego przerachowania, według uprzywilejowanego kursu na zasadach art. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 629) w wypadkach odmownej decyzji, wydanej przez Komisję powołaną w myśl art. 12 tejże ustawy, będą podlegały konwersji w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 274) o ile odnośne podania zostały złożone przed 31 grudnia 1925 r.

Ministerstwo Skarbu.

Powyższe zamieszcza się w niniejszym Orędowniku Urzędowym w wykonaniu polecenia Pana Wojewody Poznańskiego l. dz. 8893/25 P. z dnia 2 listopada 1925.

Bydgoszcz, dnia 27 listopada 1925 r.

Magistrat.

Dr. Chmielarski, wiceprezydent miasta.

Nr. 337

Przesyłki pieniężne bez bliższego podania:

Do głównej Kasy Miejskiej przekazały niżej podane osoby następujące sumy bez bliższego podania:

1. Szańkowski Bydgoszcz, Stroma 2, dnia 12. X. 25 r. 5.32 zł.
2. Kl. Osmańska, Wągrowiec, Janowiecka 64, dnia 12. X. 25 r. 5,40 zł.
3. Kasztelan, Żnin, dnia 12. X. 25 r. 2.00 zł.
4. Tyma (Komisarjat Obw.), Koronowo, dnia 9. XI. 25 r. 1 70 zł.
5. Dr. Krzyżankiewicz i Majewski, Poznań, Nowa 7, d. 12. XI. 25. 2 80 zł.
6. Komunalny Bank Kredytowy Poznań, dnia 23. XI. 25 r. 2.20 zł.

Oddziały, którym należą się wyżej wyszczególnione sumy zgłoszą się w ciągu 8 dni — licząc od ukazania się niniejszego Orędownika — w oddziale finansowym.

Bydgoszcz, dnia 28. XI. 1925 r.
MAGISTRAT.
Dr. Chmielarski
Wiceprezydent miasta.

Fin. 1600/25.

338. **Ofiary złożone na Kuchnię Ludową**

w czasie od 1-15 listopada 1925.

Ofiary pieniężne.

P. Białecki Fr. 4,—zł. p. Musolf J. 25, p. Riemer P. 5,—zł. p, Nordmann K. 10,—zł. p. Kreski E 100, zł. p, Skóra Stanisław i Ska 3, — zł. p. Sarnowski B. 1, — zł. p. Idzikowski Jan 5, — zł. p. Jaczkowski B. 5, — zł. p. Chwiałkowski 5, — zł. p. Lewandowski R. 5, — zł. p. Kutschke A. 5, — zł. p. Janiszewski Leon 3,— zł. p. Kabat Witold 10,— zł. p. Ross Juljusz 20,— zł. p. Ruszkowski Stanisław 1,— zł. p. Okoniewska Marja 1,— zł. p. Gieryń N. 2,— zł. p. Strachowski Stanisław 3,— zł, p. Jahr E. 1,— zł. p. Böhlke Robert 5,— złotych Ziemski Bank Kredytowy 5,— zł. p. Bauer 5,— zł. p. Rogoziński i Ska. 5,— zł. p. Dziurla 5,— zł. Bank Zw. Spółek Zarobk. 25,— zł. p. Garczyńska 5,— zł. p. Bonneberger A. 3,— zł. p. Wesołowska 5,— zł. p. Glat 1,— zł. p. Hecht Erich Nast. 2,— zł. p. Heydemann Wilhelm 3,— zł. p. Grey Juljusz 3,— zł. p Nasiadek 3,— zł. p. Szulc W. 3,— zł. p. Wakarecy F. 5,— zł. p. Milchert Józef 5,— zł. p. Wrunck A. 2,— zł. p. Ziółkowski 5,— zł. p. Matylja 2,— zł. p. Rańczewski 1,— zł. p. Radau 2,— zł. Vereinsbank 5,— zł. p. Haws 2,— zł. p. Papies 3,— zł. p. Zagórski 2,— zł. p. Wache 10,— zł. p. Bitowski Feliks 5,— zł. p. Pruski Jan 3,— zł. p. Szymczak J. 5,— zł. p. Bott R. 2,— zł J. R. 1,— zł. p. Jaskólska M. 1,50 gr. p. Klann 10,— zł. p. Begas 5,— zł. p. Ziętak 3,— zł. p. Woytynowski 1,— zł. p. Papiński 1,— zł. p Heidner Jan 10,— zł. p. Gelleri Herman 5,— zł. p. Kroenke P. 5,— zł. p. Jahnke W. 5,— zł. p. Goncerzewicz 5,— zł. p. Zwański St. 4,— zł. p. Derchelt Leopold 2,— zł. p. Śliwiński 3,— zł. p. Kielczewska 2,— zł. p. Lohse Edward 5,— zł. p. Gross Karol 20,— zł. p. Rejewska Matylda 5,— zł. p. Bachiński J. Nast. 5,— zł. p. Dr. Sawicki 5,— zł. p. Pfefferkorn Otto 50,— zł. p. Pawlik 2,— zł. p. Wodsack G. 10,— zł. p. Lewicki Wł. 5,— zł. p. Hartwig C. 25,— zł. p. Cirocka J. 5,— zł. p. Grabowski Marjan 1,— zł. p. Łuczyk 2,— zł. p. Kamnitzer Leon 3,— zł. p. Ratroski 2,— zł. p. Zwierzycki 5,— zł. p. Dynkowski H. 5,— zł. p. Mix Ernest 50,— zł. p. Dittmann A. 100,— zł. p. Oklitz W. 5,— zł. p. Ramisch Wincenty 5,— zł p. Möller 2,— zł. p. Sosnowski L. 30,— zł, p. Nowicki Fr. 1,— zł. p. Kaczmarek Cz. 1,— zł. N. N. 0, 10 — zł. N. N. 2,— zł. Księgarnia Ludowa 0,20 zł. Porucznik Szk. Ofic. 0,50 zł. Porucznik Szk. Lotn. 0,50 zł. p Dr. Mielczarzewicz 2,— zł. N. N. 0,50 zł. Urząd Stanu Cywilnego 185,32 zł. p. G. Krauze 100,— zł. Fa. Fiebrandt 1.000,— zł. Firma C. A. Franke 1.000,— zł. Loża nr. 3 25,— zł. Razem: 3,080,32 zł.

Ofiary w naturaljach.

P. Roman Turlik 4 p. rękawiczek wełn. 1 sukienkę wel. 2 fartuchy, p. Żółtowski i Janke 28 funtów margaryny, p. Klettke R. 5 funtów kiełbasy, p. Zachariasz W. 10 chlebów, p. Słomiański 5 funtów kiełbasy, p. Szukalski Ska. 2 ctr. fasoli, p. Behrend Karol i Ska. 1/2 ctr. suszonych gruszek, p. Kopczyński 30 paczek proszku mydlanego i 10 funtów fasoli, p. Sobieski 31/2 mtr. na fartuszki, A. Nowak 5 ctr. węgli, N. N. 15 bochenków chleba, p. aptekarz Rybicki 3 ctr. kapusty. Zebrano w rzeźni Miejskiej od P. P. rzeźników 425, — funtów płuc i głów, 71 funtów wołowiny, 28 funtów łoju i 5 funtów słoniny, p. Wardacki 5 mtr. płótna.

Młyny Baerwaldta i Ska. 200 funtów mąki żytniej, 200 funtów kaszy i 200 funtów penczaku.

Wszystkim ofiarodawcom składamy w imieniu naszych ubogich na tej drodze najserdeczniejsze podziękowanie.

Bydgoszcz, dnia 16 listopada 1925 r.

(—) Dr. Śliwiński, Prezydent miasta
(—) Kocerka, radca miejski.

Pan Antoni Piliński, zamieszkały w miejscu, ofiarował na rzecz Kuchni Ludowej kwotę 100,— zł.

Za dar składam moje uprzejme podziękowanie.

(—) Dr. Śliwiński, Prezydent miasta.

Nr. 339

Wstrzymanie ruchu kołowego na ul. Lenartowicza.

Z powodu wykonania prac wodociągowych na ul. Lenartowicza, jest ruch kołowy na wymienionej ulicy częściowo wstrzymany.

Bydgoszcz, dnia 25. XI. 1925 r.
MAGISTRAT
Dyrekcja Gazowni, Kanalizacji i Wodociągów.

Nr. 340

Statystyka Urzędu Stanu Cywilnego.

W czasie od 9 do 14. XI. b. r. zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego: Urodzin 57, ślubów 22, śmierci 27.

W czasie od 16 do 21. XI. b. r. zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego: Urodzin 56 (w tem 1 martwe), ślubów 22, śmierci 32.

W czasie od 23 do 28. XI. b. r. zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego: Urodzin 57 (w tem 3 martwe), ślubów 24, śmierci 32.

Bydgoszcz, dnia 30. XI. 1925 r.

Urząd stanu cywilnego m. Bydgoszczy.

Nr. 341.

Przypomnienie

o zgłoszeniu do ewidencji rocznika 1905.

Zwraca się uwagę na obwieszczenia rozplakatowane na słupach i tablicach miejskich dotyczące zgłoszenia do ewidencji rocznika 1905, z miasta Bydgoszczy i włączonych przedmieść.

Bydgoszcz, dnia 21 listopada 1925 r.

Magistrat, Biuro Wojskowe.

L. dz. Wojsk. I. 9493/25

Nr. 342.

Zgłoszone przedmioty znalezione

W niżej podpisanym Urzędzie zgłoszone w czasie od 1 do 15 października 1925 r. następujące znalezione przedmioty: 3 damskie koszule, 1 bluzkę, ręczniki i jeden płaszcz gumowy.

Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym przy ul. Grodzkiej nr. 32 pokój 10.

Bydgoszcz, dnia 17. 11. 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski, radca miejski.

Pl. IV. 2600/25.

Nr. 343.

Przybłąkana koza.

W niżej podpisanym Urzędzie zgłoszono kozę (szarą). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym przy ul. Grodzkiej nr. 32. pokój 10.

Bydgoszcz, dnia 16. 11. 1925 r.

Pl. IV. 2552/25.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski, radca miejski.

Nr. 344.

Przybłąkane psy.

W niżej podpisanym Urzędzie zgłoszono 2 przybłąkane psy, (wilk i buldog). 2 przybłąkane psy (polowczyk i owczarek). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym ulica Grodzka nr. 32 pokój 10.

Bydgoszcz, dnia 24. 11. 1925 r.

Pl. VI. 2702/25.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski, radca miejski.

345.

Kronika.

Na podstawie zmiany statutu zatwierdzonej przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej d. 10. kwietnia 1925 r. obowiązek ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków w przemyśle został rozszerzony na samodzielnych kowali i ślusarzy, jeżeli regularnie nie zatrudniają żadnego pracownika, lub zatrudniają najwyżej dwóch pracowników, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia. Zmiana powyższa obowiązuje od 1 maja 1925 r.

Wobec tego winni wszyscy kowale i ślusarze, o ile dotychczas jeszcze nie są zgłoszeni w Ubezpieczalni Krajowej, zgłosić się w przeciągu 14 dni do Ubezpieczalni Krajowej, Wydział ubezpieczeń od wypadków, w Poznaniu, ul. Mickiewicza 2 bez względu na to, czy pracowników zatrudniają czy nie.

Nie zgłoszenie się w przepisanym czasie pociąga za sobą stosownie do § 656 ordynacji ubezpieczeniowej grzywnę do 100 złotych.

Ile kosztowała Wojna Światowa.

Viktor L. Berger, poseł socjalistyczny do parlamentu Stan. Zjednoczonych, w następujący sposób zobrazował koszta wojny światowej, obliczone przezeń na 400 miljardów dolarów: „Za tę sumę możnaby każdej rodzinie w Stanach Zjedn., Kanadzie, Australji, Anglji (z Irlandją i Szkocją), Francji, Belgji, Niemczech i Rosji wybudować dom wartości 2500 dolarów i zaopatrzyć każdy z tych domów w urządzenie wartości 1000 dolarów i przydział gruntu wartości 500 dolarów. Po tem wszystkiem zostałoby jeszcze dość pieniędzy, by każdemu miasta wymienionych krajów, liczącemu powyżej 30 tys. mieszkańców, zaofiarować bibljotekę za 5 miljonów dolarów, szpital za 5 miljonów i uniwersytet za 10 miljonów dolarów. Z pozostałej reszty możnaby część ulokować na 5 proc. i utrzymywać po wszystkie czasy armję nauczycielską w liczbie 125 tyś osób z pensją 1000 dolarów, oraz drugą armję 125 tys. pielęgniarek z taką samą pensją. Po dokonaniu zaś tego, wszystkie zostałoby z naszych 400 miljardów dolarów jeszcze tyle, że możnaby zakupić całą Francję i Belgję, ze wszystkiem, co w nich jest.

Listowne nauczanie rolnictwa.

Jak już donosiliśmy, w pierwszych dniach listopada r. b., powstały w Warszawie „Kursy rolnicze im. Stanisława Staszica, które się odbywają drogą korespondencji i są podzielone na 240 wykładów, rozsyłanych w ciągu dwu zimowych semetrów po 6 tygodniowo. Uczestnicy Kursów prócz ścisłego rolnictwa systematycznie przechodzą szczegółową hodowlę, ogrodnictwo, warzywnictwo, pszczelnictwo, budownictwo wiejskie i wiele innych tak ważnych dla każdego rolnika przedmiotów. Wykłady piszą Pp. Dr. Leonard Bartnicki, starszy asystent Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Sławomir Miklaszewski, prof. Politechniki Warszawskiej, Stanisław Leśniowski, dyrektor Muzeum Przemysłu i Rolnictwa, inż. Stefan Biedrzycki, prof. Szkoły Głównej Gospod. Wiejsk., Dr. Marceli Rożański, Kierownik Sekcji Nasieni Centr. Towarzystwa Rolniczego, Inż. Stanisław Turczynowicz, prof. Szkoły Głów. Gospod. Wiejsk., L. Cobrzański, Prof. Szkoły Gospod. Wiejsk., Inż. Mieczysław Kwasieborski, Inspektor Hodowlany Centr. Tow. Rol., Dr. Jan Rostafiński, Prof. Szkoły Głównej Gosp. Wiejsk, Stanisław Schuch, Inspektor Okręgowy Zarządu Stadnin Państwowych, Dr. Franciszek Staff, Prof. Szkoły Głównej Gosp. Wiejsk., Maurycy Trybulski, referent Ministerstwa Rolnictwa, Edmung Jankowski, prof. Szkoły Głównej. Gos. Wiejsk., F. Rożyński, Radca Minist. Roln. i D P., Stanisław Brzósko, Prezes Nacz. Związk Tow. Pszczelniczych, Henryk Ohrt, Dyrekto Biura Rachunkowości Rolnej Centr. Tow Roln. Dr. Feliks Wadowski, referent Ministr. Ref Roln., Inż.-architekt Bogumił Rogaczewski, Inż. Melchjor Nestorowicz, Prof. Politechniki Warsz. i wiele innych powszechnie znanych i cenionych profesorów i pionierów naszego rolnictwa. Korzystanie z tak świetnych wykładów jest wielce ułatwione bo ukończenie pełnej szkoły powszechnej lub 4 klas gimnazjum wystarcza już do przyjęcia. Kursy zasadniczo trwają dwa zimowe semestry, a ze względu na ich korespondencyjny charakter, zaczynać je można w każdym czasie.

Na kursy wyżej wspomniane powinni się zapisać wszyscy ci, którym brak teorji dał się we znaki, którzy by chcieli ułatwić sobie pracę zawodową w administracji rolniczej, którzy by przez uzupełnienie swej fachowej wiedzy, chcieli zwiększyć dochodowość swego gospodarstwa i tem samem przyczynić się do podniesienia ogólnego dobrobytu w kraju.

Zapisy przyjmuje i bliższych informacji udziela Zarząd Kursów im. Stan. Staszica, Warszawa, ul. Nowy Świat 22, m. 34.

Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy

w listopadzie 1925 r.

L. b.	Artykuły	Normy	II pół. września		II pół. października		Uwagi
			Cena za jednostkę	Koszt dzienny	Cena za jednostkę	Koszt dzienny	
	I.						
1	Chleb żytni pytlowy	1.23 kg.	33.3	41.0	36.7	45.1	
2	Mąka pszenna	0.25 „	70.0	17.5	70.0	17.5	
3	Kasza jęczmienna	0.05 „	60.0	3.0	60.0	3.0	
4	Fasola	0,05 „	80.0	4.0	80.0	4.0	
5	Ryż	0.15 „	90.0	13.5	90.0	13.5	
6	Kartofle	1,5 „	10.0	15.0	10.0	15.0	
7	Mleko	0,75 ltr.	28.0	21.0	28.0	21.0	
8	Jaja	1.5 szt.	19.0	28.5	24.0	36.0	
9	Masło	0.065 kg.	467.0	30.4	460.0	29.9	
10	Słonina	0.1 „	300.0	30.0	280.0	28.0	
11	Kiełbasa	0.07 „	160.0	11.2	160.0	11.2	
12	Mięso wołowe	0.25 „	200.0	50.0	190.0	47.5	
13	Cukier	0.11 „	130.0	14.3	130.0	14.3	
14	Sól	0,1 „	30.0	3.0	30.0	3.0	
15	Herbata	0.01 „	180.0	18.0	240.0	24.0	
16	Kawa zbożowa	0,04 „	70,0	2.8	88,0	3.5	
	II.			303.2		316.5	+ 4,39%
17	Węgiel kamienny	4.65 kg.	4.6	21.4	4.6	21.[illegible]	
18	Drzewo	3.00 „	4.9	14.7	4,9	14.7	
19	Nafta	0.16 „	67,5	10.8	68.0	10.9	
	III.			46.9		47.0	+ 0,21%
20	Mieszkanie miesięcznie	komorne zasadnicze	637,0	21.2	637.0	21.2	
	„ „	świadczenia	200.0	6.7	225.0	7.5	
21	Woda dziennie	¾ m³	20.0	15.0	20,0	15.0	
22	IV.			42.[illegible]		43.7	+ 1,86%
23	Mydło zwyczajne	0,04	180.0	7.2	200.0	8.0	
24	Tramwaj dziennie	2 przejazdy	15.0	30.0	15,0	30.0	
25	Gazety dziennie	1 egzempl.	15,0	15.0	15.0	15,0	
26	Wpis szkolny	1 wpis rocz	—	13.3	—	13.3	
27	Zeszyty szkolne dzien.	0.22 kaj.	14.0	3.1	16.0	3.5	
28	Fryzjer	1 strzyżenie	100.0	3.3	100.0	3.3	
29	Teatr	2 bilety	195.0	1[illegible].0	195,0	1[illegible]	
	V.		zł.	[illegible]4.9	zł.	86.1	+ 1,41%
30	Palto męskie	1 na 6 lat	180.00	8.3	180.00	8.3	
31	Garnitur maryn. męsk.	1 „ 5 „	19 00	10.6	190.00	10.6	
32	Ubrania robocze	1 „ 1 rok	40.00	11.1	40.00	11.1	
33	Palto kobiece	1 „ 6 lat	165 0	7.6	170.00	7.9	
34	Suknia	1 „ 5 „	80.00	4.4	80.00	4.4	
35	Ubranie kobiece codz.	1 „ 1 rok	30.00	8.3	30.00	8.3	
36	Koszula męska	1 „ 1 m	7,00	23.3	7.50	25.0	
37	Kamasze męskie	3 „ 1 rok	28.00	23.3	30.00	25.0	
38	Zelówki	2 „ 1 „	6.50	3.6	6.50	3.6	
	Rezultat		—	100.5 578.4 +3,16	—	104.2 597,5	+ 3.68% + 3,30%

Bydgoszcz, dnia 30 listopada 1925 r.

Urząd statystyczny w Bydgoszczy.

Wyciąg ze statystyki ruchu ludności cywilnej miasta Bydgoszczy od 1 stycznia 1920 r.

A. Ruch naturalny ludności według dokumentów stanu cywilnego:

Rok kwartał i miesiąc	Małżeństw	Urodzeń: żywych	Urodzeń: martwych	Urodzeń: ogółem	Urodzeń: w tem nieślubne w procentach	Zgonów: ogółem	Zgonów: w tem niemowląt	Przyczyny śmierci: Dyfterja	Odra i szkarlatyna	Ospa	Grypa	Tyfus	Gruźlica płuc	Zapalenie płuc	Rak	Choroby organów oddechowych	Organiczne cierp. serca, Udar serca	Udar mózgu	Kurcze	Katar żołądka i kiszek	Zapalenie ślepej kiszki	Zapalenie nerek	Choroby porodu	Słabość, starość	Nieszczęśliwe wypadki	Morderstwo, zabójstwo, stracenie	Samobójstwo	Inne choroby	Przewyżka urodzeń (Różnica między rubryką 3 i 7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1920 ogół	948	2343	68	2411	11,78	1579	438	16	8	—	70	7	116	141	65	20	95	38	97	129	10	32	5	166	29	4	11	520	764
1921 „	901	2918	93	3011	11,69	1769	645	12	9	—	6	9	74	169	93	49	153	23	110	265	6	39	6	145	33	3	7	558	1149
1922 „	756	3115	97	3212	9,81	1632	572	3	2	2	23	9	113	161	89	33	137	54	91	115	3	34	9	169	31	7	16	531	1483
1923 „	754	3182	105	3287	10,22	1630	554	9	10	—	12	9	116	156	71	6	130	62	103	134	8	34	3	149	34	4	15	565	1552
1924 „	617	3081	89	3170	10,25	1572	566	8	5	—	11	14	166	163	73	4	132	53	102	101	12	34	3	142	41	3	13	487	1509
1925 I. kw.	165	872	18	890	12,85	352	103	8	3	—	2	2	40	28	12	2	38	17	21	16	1	11	—	27	10	—	7	112	520
„ II. kw.	155	814	21	835	12,69	339	116	1	1	—	1	2	36	32	21	1	32	16	15	15	—	7	2	22	11	3	10	111	475
III kw.	182	800	28	828	9,30	342	138	1	1	—	—	3	22	26	20	1	26	17	11	34	—	4	1	23	13	3	4	132	458
paździer.	87	224	7	231	10,82	111	36	—	1	—	—	1	10	6	3	—	9	4	7	15	—	1	1	7	6	—	1	30	113
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

B. Miejscowy ruch ludności podług policyjnych zgłoszeń przyjazdu i wyjazdu:

Rok kwartał i miesiąc	Przypływ: Polaków	Przypływ: Niemców	Przypływ: Innych	Przypływ: Razem	Odpływ: Polaków	Odpływ: Niemców	Odpływ: Innych	Odpływ: Razem	Ludności Przypływ = + Odpływ = −	Przeprowadzki wewnątrz okręgu miasta (Liczba osób)	W przemyśle i rzemiośle handlu i w ruchu transport.: Przypływ	Odpływ	Różnica
1920 ogół	23 205	7 370	224	30 799	6 794	23 033	266	30 093	+ 706	28 946	7 779	7 051	+ 728
1921 „	22 213	2 297	71	24 581	8 047	11 551	91	19 689	+ 4892	23 220	6 909	4 769	+ 2 140
1922 „	17 590	1 240	162	18 992	7 176	8 225	91	15 492	+ 3500	17 824	5 945	4 270	+ 1 675
1923 „	13 353	775	168	14 296	8 411	1 461	166	10 038	+ 4258	15 547	4 859	3 326	+ 1 533
1924 „	11 550	352	172	12 074	9 346	498	150	9 994	+ 2080	15 605	5 388	4 479	+ 909
1925 I. kw.	3 428	226	23	3 677	2 321	159	29	2 509	+ 1168	3 820	1 463	1 012	+ 451
II. kwart	3 549	215	26	3 790	2 372	316	51	2 739	+ 1051	3 831	1 589	1 042	+ 547
III kwart	3 766	285	80	4 131	2 756	1 046	58	3 860	+ 271	4 367	1 664	1 634	+ 30
paździer.	1 249	118	33	1 400	1 199	118	20	1 337	+ 63	2 158	656	632	+ 24

C. Teraźniejsza liczba mieszkańców miasta Bydgoszczy:

	Polaków	Niemców	Innych	Razem	Żydów
Podług spisu ludności z dnia 20. VI. 1925	94 318	9 166	534	104 613	921
Procentualnie	90,68	8,81	0,51	—	0,89
Przewyżka urodzeń i różnica ruchu od 20. VI. 1925 .	+ 1541	− 673	+ 37	+ 905	+ 43
Zatem liczba mieszkańców dnia 1. X. 1925. . . .	95 859	8 493	571	104 923	964
Procentualnie	91,36	8,10	0,54	—	0,92

Bydgoszcz, dnia 30 listopada 1925.

URZĄD STATYSTYCZNY.